

Forfatter: Hauch, Carsten

Titel: Hauch, Carsten: "Robert Fulton: 1-2. - 1928", i *Robert Fulton: 1-2. - 1928*, udg. af Niels Birger Wamberg , 1926-29, s. 334. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-hauch02val-shoot-idm140500966695248/facsimile.pdf> (tilgået 21. juni 2021)

Anvendt udgave: Robert Fulton: 1-2. - 1928

Under sit forlængede Ophold i Frankrig fortsatte Robert Fulton ikke blot sine mekaniske Studier, men det aabenbarede sig ogsaa senere, at han i denne Tid havde erhvervet sig en usædvanlig Indsigt i Krigsbygningskunsten, hvilket han uden Tvivl skyldte forskjellige Mænd af Faget, som Barlow bragte ham i Forbindelse med. Følgerne af disse Studier bleve synlige i flere Opfindelser, der vel ikke vandt en saa talrig Kreds af Beundrere, som hans Panorama; men der dog, da de ikke grundede sig paa en blot talentfuld Efterligning, men i Sandhed tilhørte ham selv, fandt Anerkjendelse hos de Kyn- dige og sikrede ham et Navn som et virkeligt me- chanisk Genie.

I disse Aar byggede han, som der berettes, en selsom Baad, der kunde bevæge sig under Vandet, og hvorved store Skibe kunde sprænges i Luften. Desuden indrettede han et Savværk, hvorved de haardeste Stene kunde gennemskæres, tilligemed flere Maskiner, som det vel ikke er nødvendigt her at opregne, men der dog vise, at hans Tanker i den- ne Tid havde taget en dristigere Flugt, og at han var bleven Mester i sin Kunst.

Under sit Ophold i Paris oplevede Fulton et Even- tyr, som vi, da det ikke var uden Indflydelse paa hans senere Liv, selv om hans Opførsel ved denne Leilighed skulde berøve ham noget af Læserens Yndest, ingeniunde her tør forbigaae med Taushed.

En Dag i Carnevalstiden havde han tilbragt Af- tenen hos en af sine Venner, der tilsidst, da Aftens- maaltidet var forbi, foreslog, at de skulde besøge en offentlig Maskerade, hvor de, som han sagde,

vilde finde et mere udvalgt og et mindre blandet Selskab end det, der sædvanlig træffes paa saadanne Steder. Fulton pleiede ellers aldrig at deltage i slige Forlystelser, men denne Gang gav han dog efter for sin Vens Anmodning, og efter at have iført sig en Domino og taget en sort Halvmaske for Ansigtet, gik han med ham derhen.

Da de kom ind i den store Sal, tonede der dem en vild Dandsemusik imøde, som de alt ude fra Gaden af havde hørt, skjøndt den da naturligviis klang mindre stærkt. Salen var fuld af forunderlige Masker og forklædte Skikkelser, der trængte sig frem, ligesom Bølger i det urolige Hav. I den stærke Strøm bleve de to Venner snart adskilte. Fulton gik nu alene flere Gange frem og tilbage i Salen og betragtede den store Menneskevrimmel, hvori mangfoldige Tider og Folkeslag i broget Forvirring syntes blandede mellem hvorandre, medens pukkelrykede Polichineller og Harlekinsmasker, der uddeelte Slag med deres Brix til alle Sider, trængte sig frem overalt, som om de vare de egentlige Herskere i denne Forsamling.

Da mødte Fulton et Par maskerede Damer, ledsagede af en Herre i spansk Dragt. Den ene af disse Damer, der var klædt som Zigeunerinde og havde en usædvanlig smuk og rank Figur, syntes med stor Opmærksomhed at betragte ham, idet hun gik ham forbi.

Kort efter standsede hun, forlod sit Selskab og nærmede sig til ham.

»Kjender Du mig, skjønnede Maske?« spurgte Fulton.

»Giv mig Din Haand,« sagde hun med en Stemme,

der rimeligviis kun lidet lignede den, hvormed hun sædvanlig talte.

Fulton rakte hende da sin Haand, og hun skrev et B deri.

»Feil gjettet, skjønnne Maske!« sagde Fulton, idet han trak sin Haand tilbage.

»Ja, jeg har taget feil,« svarede hun, »giv mig Din Haand igjen!«

»En Spaaqvinde bør aldrig tage feil,« gjensvarede Fulton.

»Nu veed jeg det,« sagde hun, »Du er en Fremmed blandt os, Du er ikke født i dette Land.«

»Det kan allerede min Udtale sige Dig,« svarede han.

»Du har stødt Rigdom og Kjærlighed fra Dig,« vedblev hun, medens hun igjen betragtede hans Haand, »Du har opoffret Alt for en Drøm, der aldrig vil opfyldes.«

»Hvem er Du?« spurgte han forundret.

»En, der kjender Dig bedre, end Du kjender Dig selv,« svarede hun, »Farvell!«

Efter disse Ord ilede hun bort og var øieblikkelig forsvunden i Vrimmelen.

»Hvem var hun?« sagde Fulton halv høit. — »Skulde det være — nei, det er umuligt — det vilde Rygtet og alle Paris's Blade snart have meldt. — Og jeg har jo endnu i Gaar læst, at hun nu synger i Madrid. Desuden er der noget Fremmed i hendes franske Udtale; denne Zigeunerinde er derimod født i Frankrig, det var let at høre.«

Dette Eventyr havde en egen Indflydelse paa Fulton, hvis Blod desuden et Par Glas Champagne havde sat i Bevægelse, og han gik flere Gange op og

nød i Salen for at gjenfinde den hemmelighedsfulde Zigeunerinde, men al hans Søgen var i lang Tid forgjeves.

Flere Masker nærmede sig nu og tiltalte ham og skreve forskjellige Bogstaver i hans Haand; men han søgte saa hurtig, han formaaede, at komme bort fra dem.

»Det var et eget Sammentræf,« sagde han ved sig selv, »en selsom Hændelse; thi endog om hun kjendte mig, var det jo dog umuligt, at hun kunde vide noget om mit tidligere Liv.«

Med disse Ord traadte han ind i et mindre Sideværelse, hvor Menneskevrimmelen ikke var saa stor, som i Salen. Da fik han igjen Øie paa Zigeunerinden; hun var, som det lod, bleven skilt fra sit Selskab og forfulgtes nu af en paatrængende Maske, som hun aabenbart søgte at undflye.

Da ilede Fulton til og kastede den Maske tilbage, der forfulgte hende. »Denne Dame er nu under min Beskyttelse,« sagde han, »skulde De ønske en nærmere Forklaring, da har De her min Adresse.« Med disse Ord rakte han den Fremmede et Kort, hvorpaa hans Navn og hans Bolig stod skreven. Derefter ilede han bort med Zigeunerinden, der strax med Heftighed havde greben hans Arm.

Den ubudne Forfølger udstødte vel nogle trodsige Ord, imidlertid vovede han ikke at følge dem; thi selv den ellers Skamløse taber undertiden Modet, naar en Mand med Alvor og Fasthed træder ham imøde, og naar han tillige maa sige sig selv, at han er bleven greben i en Handling, der vilde plette hans Navn, hvis det blev bekjendt, at han havde begaaet den.

Zigeunerinden syntes meget forfærdet og ængstelig, men desuagtet havde hun endnu Besindighed nok til at forstille sin Stemme. »Forlad mig ikke!« sagde hun, »før jeg har funden det Selskab, hvortil jeg hører.«

Fulton gik nu med hende ind i den store Sal; men Zigeunerindens Selskab kunde de i den bestandig strømmende Vrimmel ikke see. Tilsidst klagede hun over Træthed, og kun med Møie lykkedes det ham da at finde et Par ledige Pladser.

Nu søgte han at erfare, hvad hun hed, og hvorfra hun kjendte ham, men herpaa vil hun intet svare. »Jeg vilde ønske, jeg var hjemme,« hviskede hun tilsidst; »thi ak, det gaacr her, som bestandig, man jager efter Glæder og finder kun Træthed, Angst og Forfølgelse.«

Kort efter gik de igjen et Par Gange op og ned i Salen, men da klagede hun paany over Træthed, og det syntes endog, som om hun var nærved at besvime. Imidlertid søgte Fulton forgjeves efter et Sted, hvor hun kunde hvile sig; thi hvor de kom hen, vare alle Pladser optagne.

Da kaldte Fulton paa en Opvarter og sagde, at hans Ledsagerinde ikke befandt sig vel, hvorfor han bad om at anvise dem et Værelse, hvor hun kunde vinde sine Kræfter igjen.

»Nei, jeg vil hellere blive her,« hviskede hun.

»Her er Varmen utaalelig,« svarede han, »og alle Pladser ere optagne; men De maa hvile Dem, ellers holder De det ikke ud.«

Med disse Ord førte han hende hen til et Værelse, hvortil Opvarteren lukkede Døren op. »Dette er det eneste Kammer, som endnu er ledigt,« sagde han.

Fulton traadte da ind med sin Ledsagerinde, hvorpaa han trykkede Opvarteren et Guldstykke i Haanden og lukkede Døren efter dem.

De befandt sig nu alene i et lille Værelse, hvori den ubekjendte Dame strax satte sig i en Sopha, og hvori kun en eneste Lampe udbredte et dæmrende Lys. Fulton tog Plads ved hendes Side og bad hende tage Masken af, men dette afslog hun haardnakket. Derimod troede han at mærke en sagte Tilnærmelse hos hende, der satte ham i en egen Stemning; thi der syntes at være Dæmoner i Luften paa disse Steder, der vakte selsomme Tanker hos ham, hvilke ellers vare ham fremmede.

Imidlertid blev Lampelyset bestandig svagere, og tilsidst indtraf det Tilfælde, at Lampen, der sandsynligviis manglede den nødvendige Olie, udslukkedes af sig selv. Zigeunerinden blev nu ængstelig tilmode og vilde bort, men Fulton holdt hende tilbage — og — hvad der i høi Grad overraskede ham — efter en kort Modstand blev han pludselig mødt af en glødende Lidenskab, som han aldeles ikke havde vovet at tænke sig Muligheden af.

Det varede dog ikke længe, før de begge vaagnede af deres Selvforglemmelse, og hun forlangte da heftig, skjøndt med en sagte Røst, at hun vilde bort. Fulton vovede ikke at holde hende tilbage; thi hans Samvittighed sagde ham vel, at han just ikke paa bedste Maade havde benyttet hendes forladte Stilling.

Da de vare komne udenfor, gik de endnu en kort Tid stumme ved hinandens Side, men derefter slap hun hans Arm. »Følg mig ikke!« hviskede hun, »for Himlens Skyld!« Strax derpaa saae han hende i det

saame Selskab, hvori han i Begyndelsen havde seet hende, og kort efter var hun forsvunden.

»Hvem i al Verden var hun?« sagde han igjen. Imidlertid følte han vel, at det ikke vilde være let at opdage, og at hun, selv om han atter saae hende, aldrig vilde sige ham det, hvorfor han ogsaa, da han mistvivlede om at faae den Oplysning, han ønskede, snart forlod den brogede Sværm og begav sig tilbage til sit Hjem.

Den Person, fra hvis Forfølgelse han havde befriet Zigeunerinden, indfandt sig aldeles ikke hos ham, og det Hele blegnede lidt efter lidt i hans Erindring, ja det forekom ham tilsidst kun som en selsom Drøm, hvis Skikkelser Nattens og Forglemsmelsens Flod bortskyller, og hvorom Dagslyset aldeles intet veed eller aner.

TOLVTE CAPITEL.

Kort efter foretog Fulton en Reise til London, hvor han haabede at finde Understøttelse med Hensyn til den Plan til Canalernes Forbedring, som vi tidligere have omtalt, og som han nu nøiere havde gennemtænkt og udviklet. Der var den Gang Krig imellem Frankrig og England, men dog vidste Fulton ved sine Venners Bistand at skaffe sig Tilladelse til at foretage denne Reise, uden at der blev lagt ham Hindringer i Veien.

Da han engang under sit Ophold i London af lagde et Besøg hos sin tidligere Lærer Benjamin West, blev han i høi Grad overrasket ved hos ham at gjenfinde sin gamle Ven Qvækeren Thomas Milburn, der saae temmelig sørgmodig og nedslaaet ud.